

burgerkracht Limburg

Werkplan 2021
Stichting Burgerkracht Limburg

Werkplan 2021

Inhoud.

Leeswijzer

1. Inleiding
2. Thema's en doelgroepen
3. Speerpunten: Ambities, resultaten en activiteiten
4. Uitgangspunten
 - a. Innovatie en ontwikkeling
 - b. Samenwerking
 - c. Positieve Gezondheid
5. Activiteiten met externe financiering (ICO, andere projecten)
6. Bedrijfsvoering

Leeswijzer

Burgerkracht Limburg heeft voor 2021 een integraal werkplan en begroting opgesteld. De inhoud beschrijft dus activiteiten die worden uitgevoerd vanuit het provinciaal Kader Burgerkracht Limburg 2021-2024 én activiteiten voor andere opdrachtgevers.

Door de integratie van activiteiten van de zusterorganisaties Burgerkracht Limburg (die vooral taken uitvoert i.h.k.v. het provinciale kader) en Zorgbelang Limburg (overige projecten) is zo'n integraal werkplan voor de hand liggend.

Alle activiteiten dragen bij aan realisatie van de doelen van de organisatie. De projecten vormen dus een aanvulling op de activiteiten vanuit de provinciale opdracht.

In de inleiding van dit werkplan staan de algemene uitgangspunten en doelen beschreven die Burgerkracht Limburg in al haar werkzaamheden nastreeft.

Hoofdstuk 2 beschrijft de keuzes die binnen dit brede beeld voor 2021 zijn gemaakt. In hoofdstuk 3 worden die nader uitgewerkt in resultaten en activiteiten. De resultaten zijn deels heel concreet (getalsmatig) beschreven. De provinciale opdracht kent echter ook enkele abstracte onderdelen. Voor een aantal resultaten in dit werkplan is bij die algemene formuleringen uit het provinciaal kader aangesloten met algemenere beschrijvingen.

Hoofdstuk 4 benoemt een aantal algemene uitgangspunten die voor alle werkzaamheden relevant zijn. Die uitgangspunten vormen onderdeel van de samenhang tussen het brede palet van werkzaamheden dat voortvloeit uit het werkplan. Omwille van de transparantie worden in hoofdstuk 5 de projecten beschreven die voortvloeien uit opdrachten naast het provinciale kader.

Hoofdstuk 6 beschrijft het onderdeel Bedrijfsvoering, waaronder ook Kwaliteitsbeleid, Communicatie en HR vallen.

1. Inleiding

Burgerkracht Limburg staat voor een Limburg waarin iedereen meetelt en op een eigen manier meedoet. We geloven in de kracht van burgers. Wij zetten in op het versterken van de zelfredzaamheid en de vitaliteit van de Limburgers en het vergroten van de participatie in de maatschappij. Dit doen we door te verbinden, te stimuleren en te versterken.

Vanuit de provincie Limburg luidt de algemene opdracht aan Burgerkracht Limburg om de komende jaren:

- een rol te nemen in het signaleren van trends en ontwikkelingen rond maatschappelijke vraagstukken;
- zich in te zetten om de gezondheid, vitaliteit, participatie, zelfredzaamheid van burgers in een kwetsbare positie te bevorderen;
- een stem te geven aan burgers in een kwetsbare positie en mede uitvoering te geven aan de programmalijnen uit het Uitvoeringskader Sociale Agenda.

Algehele doel is dat Burgerkracht Limburg er actief aan bijdraagt dat burgers - kunnen - meedoen en dat ze meetellen. Burgerkracht Limburg zet zich daarvoor in door de zelfredzaamheid, samenredzaamheid, participatie, vitaliteit en gezondheid van burgers in een kwetsbare positie in Limburg te bevorderen. Bij de uitvoering daarvan werkt de organisatie samen met burgers en burgerorganisaties, partners uit het sociaal domein, maatschappelijke organisaties, overheden en overheidsorganisaties, zorgpartners en kennisinstellingen. Maar het uiteindelijke resultaat is altijd gericht op het versterken van de (stem van de) burgers.

COVID-19

De uitbraak van het coronavirus heeft grote maatschappelijke en economische gevolgen. In het bijzonder voor burgers in een kwetsbare positie hebben het coronavirus en de maatregelen impact op o.a. hun gezondheid, mentaal welbevinden, zingeving, meedoen, het dagelijks functioneren en kwaliteit van leven, kortom op hun Positieve Gezondheid.

In 2021 zullen we als samenleving ook nog te maken krijgen met die gevolgen. Als Burgerkracht Limburg signaleren we de impact op burgers (bijv. toename armoede of eenzaamheid en afname (arbeids)participatie). De eerste signalen zijn dat mensen die al kwetsbaar waren harder worden geraakt dan anderen op gebieden als bestaanszekerheid, gezondheid en meedoen.

Ook de situatie en positie van mensen die niet zelfredzaam zijn en daardoor afhankelijk zijn van anderen of in een instelling of verpleeghuis verblijven, vragen om aandacht en waar mogelijk een integrale aanpak. Zorgen zijn er om jongeren die ondanks startkwalificatie geen plek op de arbeidsmarkt vinden door de mogelijke economische crisis en ook om ouderen die minder mogelijkheden hebben om in te spelen op veranderingen zoals inkomen, structuur in leven (werk, opleiding) en mobiliteit.

Anderzijds laat de afgelopen periode ook een verhoogde aandacht voor elkaar zien. Tal van initiatieven op het gebied van zorgen voor elkaar en voorkomen van eenzaamheid en isolement zijn door burgers opgepakt. Nieuwe manieren van op afstand werken en contact onderhouden zijn in een sneltreinvaart eigen gemaakt. Er liggen dus ook tal van kansen en mogelijkheden om samen de schouders eronder te zetten en m.b.v. nieuwe innovaties en methodieken te werken aan een Limburg waarin iedereen meedoet en meetelt.

Burgerkracht Limburg heeft gereageerd op deze crisis door nieuwe initiatieven en nieuwe (werk)vormen te ontwikkelen en te gebruiken. In 2021 zullen we dit verder ontwikkelen, ons voorbereid houden op een eventuele nieuwe crisis en innovaties die

positief worden ervaren en geëvalueerd behouden als nieuwe werkvormen en methodieken.

Vanuit de opdracht en rol van Burgerkracht Limburg verandert de coronacrisis de setting waarin de organisatie opereert niet fundamenteel. De urgentie om samen met partners te investeren in vitaliteit, neemt wel toe. Daarnaast brengt de pandemie nieuwe behoeften van burgers, nieuwe uitdagingen (door de 1,5 m en andere beperkingen) maar ook nieuwe kansen mee waar wij op zullen inspelen.

2. Thema's en doelgroepen

De uitdagingen waar we ons op richten zijn groot, de doelgroepen divers. We hebben in de loop der jaren veel kennis en ervaring opgebouwd, werkmethoden en instrumenten ontwikkeld en vele relaties aangeknoopt met individuele en groepen burgers, instanties, professionals en andere betrokkenen in de hele provincie.

We beschikken dus over 'veel' om mee te werken. Maar we hebben en kennen ook onze beperkingen. Die nopen tot keuzes. We kunnen niet alles tegelijk uitvoeren wat we willen en zouden moeten doen. Waar onze veelzijdigheid een kracht is, leidt die ook tot versnippering van kennis, zichtbaarheid en resultaten.

Om een zo groot mogelijk verschil te maken, zullen we ook in 2021 nadrukkelijk en actief op zoek gaan naar aanvullende middelen en samenwerking om onze doelen sneller te realiseren en om meer projecten en activiteiten uit te kunnen voeren die bijdragen aan het behalen van onze doelstelling: het versterken van de zelfredzaamheid en de vitaliteit van de Limburgers en het vergroten van de participatie in de maatschappij.

In 2021 maken we daarnaast de keuze om ons met name te focussen op drie thema's en drie specifieke doelgroepen. Die zijn gebaseerd op thema's die leven binnen ons netwerk, op actuele ontwikkelingen in de samenleving en die worden genoemd in het provinciaal kader en sociale agenda.

We werken vanuit de **thema's**:

- A. **Zelfredzaamheid en Samenredzaamheid:** Versterken sociale cohesie
Vitale gemeenschappen, informele zorg, burgerinitiatieven, burgerorganisaties, zelfregie, zelfhulp
- B. **Bestaanszekerheid: Armoede, Sociale Zekerheid en (arbeids)Participatie**
Burgerinitiatieven, burgerorganisaties, belangenbehartiging
- C. **Positieve Gezondheid:** Bevorderen van grotere vitaliteit en gezondheid
Zelfregie, Informele zorg, burgerinitiatieven, samenwerkingsverbanden, vitale gemeenschappen

Onze projecten en activiteiten richten zich met name op Limburgers in een kwetsbare positie, meer specifiek daar waar het gaat om beperkingen in (positieve) gezondheid, armoedeproblematiek en verminderde zelfredzaamheid (D).

Voor 2021 onderscheiden we binnen deze primaire doelgroep in het bijzonder twee doelgroepen waarvoor we ons extra inzetten om een verschil te gaan maken op de genoemde thema's.

- E. **Jongeren** (in een kwetsbare positie): In Limburg en dan specifiek in Zuid-Limburg is al decennialang sprake van overerving van achterstand op allerlei gebieden. Problemen én oplossingen beginnen dus al bij burgers op jonge leeftijd. Daarnaast zien we dat veel van de huidige methodieken en vormen van communicatie die we binnen ons werk inzetten niet per definitie aansluiten bij de jeugd en is het relevant om samen met hen te onderzoeken met welke methodieken we wél het verschil kunnen maken. De jeugd heeft de toekomst. Maar die toekomstperspectieven hebben juist voor deze

doelgroep ook deuken opgelopen door de coronacrisis. Om die redenen leggen we een deel van de focus van onze werkzaamheden op de jeugd, omdat we daarmee de trend willen helpen doorbreken, sociaal economische gezondheidsverschillen willen verkleinen en impact willen bereiken op de langere termijn voor Limburg.

- F. **Senioren** (in een kwetsbare positie): Naast onze focus op jeugd, leggen we de komende jaren ook meer focus op ouderen in een kwetsbare positie. Limburg vergrijst. Doordat mensen ouder worden en langer thuis blijven wonen doen senioren een groter beroep op ondersteunende voorzieningen. Het is van belang om hen te stimuleren en te ondersteunen om zo lang mogelijk hun eigen regie te kunnen voeren. Tegelijkertijd herbergt deze groep een enorm potentieel aan kennis, (levens)ervaring en beschikbare tijd om een verschil te maken voor diegenen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Om die reden willen we ook de wederkerigheid tussen de generaties stimuleren en onderzoeken hoe jong en oud elkaar meer kunnen versterken.

3. Speerpunten: Ambities, resultaten en activiteiten

Om onze ambitie zo helder mogelijk te beschrijven gebruiken we onderstaand schema. Per snijvlak van doelgroep – thema zullen we onze ambitie, beoogde resultaten en een aantal voorbeelden van bijbehorende activiteiten beschrijven.

Er is bewust gekozen voor de term ambitie. De impact die wij nastreven, kan per definitie alleen samen met anderen worden bereikt. En de coronacrisis toonde eens te meer aan dat naast de inzet vanuit partnerorganisaties allerlei andere factoren de resultaten kunnen beïnvloeden. Niet in de laatste plaats is niet te voorzien welke andere middelen beschikbaar komen om de beoogde resultaten te boeken. Naast externe financiering kan ook samenwerking met nieuwe partners bijdragen. Zo is Burgerkracht Limburg ten tijde van het opstellen van dit werkplan in gesprek over intensivering van de samenwerking met o.a. het burgerinitiatief HOE, samenwerkingsverband Zin in Leven en het Steunfonds Jeugdwezijn Limburg.

Burgerkracht Limburg werkt volgens de PDCA-cyclus. We monitoren dus voortdurend de voortgang en stellen plannen waar nodig bij. Dat geldt ook voor de resultaten en activiteiten in dit werkplan. Er moet bovendien ruimte zijn om gedurende het jaar in te spelen op aanvullende behoeften, mee te werken in nieuwe samenwerkingsverbanden of in te spelen op actuele ontwikkelingen.

Dat alles is echter geen reden om op voorhand voorzichtig of terughoudend te zijn. Onderstaande activiteiten en resultaten zijn daarom stellig geformuleerd, maar niet 'in beton gegoten'.

Doelgroep/Thema	A. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid	B. Bestaanszekerheid	C. Gezondheid
D. Burgers in een kwetsbare positie	AD. - ambitie	BD. - ambitie	CD. - ambitie
E. Jongeren	AE. - ambitie	BE. - ambitie	CE. - ambitie
F. Senioren	AF. - ambitie	BF. - ambitie	CF. - ambitie

Zoals weergegeven in bovenstaande matrix kent ons werkplan negen speerpunten die zijn uitgewerkt aan de hand van de volgende driedeling:

- **Ambitie:** Waar willen we eind 2021 het verschil hebben gemaakt;
- **Resultaten:** Wat moet er eind 2021 staan willen we bovenstaande bereiken;
- **Activiteiten:** Wat doen we in 2021 om deze resultaten te bereiken. Hierbij zijn we niet uitputtend of limitatief maar geven enkele voorbeelden van activiteiten weer.

De speerpunten kennen overlap, aangezien de thema's met elkaar samenhangen en de doelgroep burgers in een kwetsbare positie ook de specifieke groepen jongeren en senioren behelst.

AD: Versterken Zelfredzaamheid en Samenredzaamheid, doelgroep burgers in kwetsbare positie

Ambitie:

Eind 2021 hebben onze activiteiten ertoe bijgedragen dat burgers in een kwetsbare positie gestimuleerd en waar nodig ondersteund zijn om zelf de regie te nemen om voor elkaar en voor hun woon- en leefomgeving te zorgen. Onze activiteiten dragen ertoe bij dat burgers betrokken zijn bij thema's, initiatieven, projecten en activiteiten die voor hen van betekenis zijn en waar zij, vanuit hun belang, maar ook ervaring of expertise, een rol in spelen.

Resultaten:

1. De beweging van onderop is versterkt: in tal van projecten en activiteiten wordt niet óver burgers in een kwetsbare positie gesproken maar mét hen, over wat ze nodig hebben om regie te kunnen nemen om voor zichzelf en voor hun omgeving te zorgen. In alle projecten en activiteiten waarbij Burgerkracht Limburg betrokken is, wordt ingezet op betekenisvolle burgerparticipatie.
2. In Limburg zijn zelfhulpnetwerken actief als bundeling van zelfhulpgroepen en ervaringsdeskundigen. De netwerken zijn doorverbonden met burgerorganisaties, professionals en overheden.
3. Wensen, behoeften en mogelijke knelpunten rondom zelfredzaamheid, samenredzaamheid en informele zorg zijn opgehaald en in samenspraak met partners uit het netwerk (zoals burgerorganisaties, zorgverzekeraars, gemeenten, en anderen) vertaald naar oplossingen.
4. Goede voorbeelden en ervaringen gericht op vergroten van zelf- en samenredzaamheid zijn ter inspiratie verzameld en uitgewisseld.
5. Initiatieven die zich richten op vitale gemeenschappen, meer specifiek op het vlak van wonen en zorg, eenzaamheid en gemeenschapszin zijn bij de relevante ketenpartners en overheden onder de aandacht gebracht.

Activiteiten

- Signalen verzamelen via de individuele cliëntondersteuners, belangenbehartigers zoals patiëntenverenigingen en koepels actief binnen het netwerk van Burgerkracht Limburg. Deze terugkoppelen aan zorgaanbieders, zorgkantoren en VWS (inspectie G&J) en inzetten ter onderbouwing van onze projecten en activiteiten.
- Organiseren van minimaal drie inspiratiebijeenkomsten in samenwerking met burgers rondom actuele thema's.
- Versterken en doorverbinden van de huidige zelfhulpnetwerken (Parkstad en Westelijke Mijnstreek) met andere organisaties, professionals en kennisinstituten.
- Uitrollen van ervaringen m.b.t. zelfhulp en zelfregie naar andere regio's. Er wordt een handreiking, gebaseerd op de ervaringen van de huidige zelfhulpnetwerken, gerealiseerd ter bevordering van de overdraagbaarheid.
- Inventarisatie van (nieuwe) burgerinitiatieven en activiteiten die innovatief en opschaalbaar zijn of ter inspiratie voor anderen kunnen dienen.
- Burgerorganisaties toerusten om hun achterban te bevragen over wensen, behoeften en knelpunten rondom actuele thema's.
- Organiseren van werkconferentie met relevante ketenpartners gericht op uitwisselen van kennis en ervaring en ter inspiratie.
- Uitvoeren van het project 'burgerparticipatie next level' binnen de Mijnstreekcoalitie.
- Uitvoeren projectplan 'Mantelzorgers who cares' rondom mantelzorg en werk.

AE: Versterken Zelfredzaamheid en Samenredzaamheid, doelgroep jongeren

Ambitie:

Eind 2021 hebben onze activiteiten ertoe geleid dat jongeren (meer specifiek jongeren in kwetsbare positie) een stem hebben gekregen op voor hen relevante thema's waar het raakt aan zelfredzaamheid en samenredzaamheid. Daarnaast zijn (groepen) jongeren betrokken bij thema's, initiatieven, projecten en activiteiten die voor hen van betekenis zijn.

Resultaten:

1. We zijn doorverbonden met actieve jongerenorganisaties en groepen in Limburg, die samen met ons uitvoering geven aan de beweging van onderop. Uitgangspunt is dat er niet óver jongeren maar mét jongeren wordt gesproken over de thema's zelfredzaamheid en samenredzaamheid, over welke rol jongeren kunnen en willen nemen, en over wat jongeren nodig hebben om hun zelfregie te kunnen nemen om voor zichzelf en voor hun omgeving te kunnen zorgen.
2. De participatie binnen de kenniswerkplaats jeugd Zuid-Limburg is samen met jongeren zelf vormgegeven. Dat is in eerste instantie gedaan binnen het project dat zich richt op mbo-studenten. De kennis die we opdoen in Zuid-Limburg, zal naar verwachting vanaf 2022 uitgerold worden over Noord- en Midden-Limburg.
3. In het kader van versterken van informele zorg is in samenwerking met jonge mantelzorgers de positie van jonge mantelzorgers onder de aandacht gebracht bij de verantwoordelijke ketenpartners, steunpunten mantelzorg, zelfhulpgroepen en lagere en middelbare scholen.
4. Een verkenning van het intergenerationeel aspect, wat kan jong voor oud betekenen en andersom om sociale cohesie te versterken, is uitgevoerd en vertaald naar projecten en activiteiten ter bevordering van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid voor 2022 en verder.

Activiteiten:

- Netwerkverbreding en verbinding realiseren rondom jeugd en jongerenorganisaties.
- Inventariseren welke wensen en behoeften jongeren hebben om zelf regie te kunnen nemen voor zichzelf en voor hun omgeving en welke initiatieven er al lopen op dit gebied.
- Samenstellen jongerenpanel gekoppeld aan de kenniswerkplaats jeugd Zuid-Limburg, waarbij we bredere inzet van het jongerenpanel zullen verkennen.
- Participatiespel inzetten binnen de kenniswerkplaats om een plan van aanpak te maken rondom jongerenparticipatie.
- Inspiratiesessies (minimaal 2) organiseren, waarbij we jong en oud bij elkaar brengen om te brainstormen over wat ze voor elkaar kunnen en willen betekenen en hoe dat om te zetten in concrete activiteiten of projecten.
- Betrokkenheid voortzetten bij projecten zoals Kansrijke start, het Jeugdfonds.
- Uitzetten en doorontwikkelen app Care-Free.

AF: Versterken Zelfredzaamheid en samenredzaamheid, doelgroep senioren

Ambitie:

Eind 2021 hebben onze activiteiten ertoe bijgedragen dat senioren gestimuleerd en waar nodig ondersteund zijn om zelf hun regie te nemen om voor elkaar en voor hun woon- en leefomgeving te zorgen.

Resultaten:

1. Signalen, ervaringen, wensen, behoeften en mogelijke knelpunten met betrekking tot langer thuis wonen, alternatieve woonvormen zijn in kaart gebracht en gedeeld met relevante ketenpartners.

2. Initiatieven en projecten die burgers i.s.m. ketenpartners (en vice versa) ontwikkelen op het vlak van wonen en zorg, eenzaamheid en gemeenschapszin zijn samen met de verantwoordelijke ketenpartners en overheden opgepakt.
3. Er zijn minimaal vijf nieuwe burgerinitiatieven en projecten ter versterking van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid ondersteund. Deze initiatieven zijn innovatief en opschaalbaar.
4. Senioren(verenigingen) zijn beter toegerust om eigen regie over hun leven te nemen, onder andere door middel van workshops Positieve Gezondheid en Zeggenschap.
5. Senioren zijn geïnformeerd over de mogelijkheden vanuit activiteiten van Burgerkracht Limburg die bijdragen aan hun zelfredzaamheid, zoals individuele cliëntondersteuning, spreekuren sociale zekerheid, versterken informele zorg, armoedevraagstukken.

Activiteiten

- Ophalen van signalen, ervaringen, wensen en behoeften en mogelijke knelpunten via cliëntondersteuning, seniorenorganisaties en het burgerpanel.
- Bijdragen aan projecten rondom het thema eenzaamheid, zoals het project 'Samen tegen eenzaamheid' van KBO Limburg waar verschillende partijen de handen ineen hebben geslagen in de strijd tegen eenzaamheid onder ouderen.
- Het informeren van senioren(verenigingen) via diverse kanalen over activiteiten van Burgerkracht Limburg, gericht op versterking van eigen regie.
- (Samen met partners) Organiseren van workshops Positieve Gezondheid.
- Participatie in samenwerkingsverbanden en programma's rond zorg voor ouderen in een kwetsbare positie, zoals o.a. PX-Zorg en de Mijnstreekcoalitie.
- Organiseren van inspiratiesessies (minimaal 2) waarbij we jong en oud bij elkaar brengen om te brainstormen over wat ze voor elkaar kunnen en willen betekenen en hoe dat om te zetten in concrete activiteiten of projecten (zie ook AE).

BD: Bestaanszekerheid, doelgroep burgers in een kwetsbare positie

Ambitie:

De inzet van Burgerkracht-de Pijler in 2021 leidt ertoe dat burgers en initiatieven in Limburg, die zich inzetten op het gebied van armoede, sociale zekerheid, sociale uitsluiting en (arbeids)participatie, gestimuleerd en toegerust zijn om van betekenis te zijn voor hun doelgroep. Zo levert Burgerkracht-de Pijler als kennismakelaar en expertisecentrum een positieve bijdrage aan de vitaliteit van de Limburgse samenleving op het gebied van bestaanszekerheid. We versterken de samenwerking met verschillende partners in de provincie Limburg: bijvoorbeeld de gemeentelijke overheden, de Kredietbank Limburg en het UWV.

Resultaten:

1. Signalen, ervaringen, wensen, behoeften en mogelijke knelpunten met betrekking tot armoede, sociale zekerheid en bestaanszekerheid zijn in kaart gebracht en gedeeld met relevante ketenpartners.
2. Minstens 10 (potentiële) burgerinitiatieven zijn versterkt door ondersteuning, praktische informatie en advies over projectadministratie of het aanvragen van subsidies.
3. De medezeggenschap van 15 cliëntenraden, sociale dienst en UWV, die zich inzetten om de positie van mensen met lage inkomens te verbeteren, is versterkt door middel van ondersteuning en advisering.
4. In samenwerking met andere partijen zijn er zes lezingen en drie congressen/themadagen rondom genoemde thema's georganiseerd. Dit doen we door zowel fysieke als digitale bijeenkomsten te organiseren. Aan al deze bijeenkomsten hebben ca. 600 mensen uit diverse groepen deelgenomen.

5. 300 vrijwilligers zijn toegerust om hun vrijwilligerswerk te verbeteren door deelname aan Provinciaal Overleg Limburgse Cliëntenraden en cursussen van de Burgerkrachtacademie (voorheen Pijleracademie). Er worden zowel fysieke trainingen op kantoor en op locatie, als webinars en online sessies georganiseerd.
6. Negen inloopsprekuren Sociale Zekerheid zijn zowel financieel als door deskundigheidsbevordering en projectondersteuning versterkt. Burgers kunnen met al hun vragen omtrent inkomen, werk, arbeidsongeschiktheid en ziekte terecht bij deze spreekuren op diverse plekken in de provincie Limburg. De inloopsprekuren zijn laagdrempelig en kosteloos te bezoeken en worden bemenst door vrijwilligers. Veel van deze vrijwilligers zijn tevens ervaringsdeskundige. Net als voorgaande jaren zullen er tussen de 4000-5000 contactmomenten zijn met burgers.

Activiteiten

- Meedenken, aanjagen en invulling geven aan zes lezingen en drie congressen/themadagen rondom armoede en aanverwante thema's (o.a. de dag van de armoede in samenwerking met burgerinitiatieven en organisaties).
- Meedenken, aanjagen en invulling geven aan twee projecten/onderzoeken rondom armoede en aanverwante thema's (bijvoorbeeld armoede in relatie tot laaggeletterdheid of gezondheid).
- Burgerkracht-de Pijler organiseert in de Burgerkrachtacademie 18 cursussen/modules, in huis, op locatie en digitaal.
- Organiseren van vijf bijeenkomsten van het Provinciaal Overleg Limburgse Cliëntenraden werk&inkomen.
- 10 organisaties en/of burgerinitiatieven met elkaar in verbinding brengen waardoor er relevante netwerken ontstaan.
- De spreekurenlocaties verder uitbreiden met de regio Westelijke Mijnstreek. Daardoor zal er een provinciale dekking ontstaan van spreekuren sociale zekerheid waardoor de reistijd voor burgers nooit langer zal zijn dan een uur.
- Vijf extra gemeenten nemen, met hun sociale kaart, deel aan de website 'Kleine Beurs Limburg'.

BE: Bestaanszekerheid, doelgroep Jongeren

Ambitie:

Eind 2021 hebben onze activiteiten ertoe bijgedragen dat jongeren een stem hebben ingebracht daar waar de thema's armoede en sociale zekerheid besproken zijn en dat zij ondersteund zijn in initiatieven rondom genoemde thema's.

Resultaten:

1. Er is een beweging gecreëerd waarin niet óver jongeren maar mét jongeren is gesproken. In minstens 10 (nieuwe) casussen zijn jongeren actief betrokken bij lokale en regionale beleidsontwikkeling. Daarbij maken we gebruik van de ervaringen uit de Innovatiesprints, kenniswerkplaats Jeugd en de ondersteuning van het Jeugdpanel Parkstad.
2. Er is bij lokale overheden nog meer de noodzaak erkend van het betrekken van jongeren bij beleidsontwikkeling rondom de thema's armoede en sociale zekerheid. Twee-drie gemeenten hebben meegedaan met projecten die dit doel nastreven.
3. Tenminste drie jongereninitiatieven op het gebied van bestaanszekerheid hebben we ondersteund door middel van methodieontwikkeling en deskundigheidsbevordering. De ervaringen zijn toegankelijk voor belanghebbenden via social media, online communities, Limburgers in Beeld, Initiatieven Limburg.

4. We hebben in samenwerking met de kredietbank Limburg een voorlichtingsprogramma opgezet over het financieel weerbaar maken van jongeren. Het voorlichtingsprogramma is op vier scholen uitgezet.

Activiteiten:

- Uitzetten van de methodiek 'Innovatiesprints' rondom het thema jongeren en bestaanszekerheid in minstens twee gemeenten.
- Inzetten van jongeren als ervaringsdeskundigen, bijvoorbeeld in een van de Pijlerconferenties.
- Organiseren van een bijeenkomst binnen de Burgerkrachtacademie voor jongerenraden, ter bevordering van de deskundigheid rondom het thema 'jongeren en bestaanszekerheid'.
- Ontwikkelen van een voorlichtingsactiviteit en uitzetten op scholen.

BF: Bestaanszekerheid, doelgroep Senioren.

Ambitie:

De doelgroep senioren is beter in beeld daar waar het betreft armoede en sociale zekerheid en wordt betrokken bij het zoeken naar oplossingen. Naast het algemene aanbod dat zich richt op alle financieel kwetsbare groepen zal Burgerkracht Limburg – de Pijler in 2021 de samenwerking zoeken met KBO Limburg en het Netwerk Senioren Limburg (doel van dit netwerk is goede initiatieven te stimuleren en verder te verspreiden door het delen van kennis en ervaring).

Resultaten:

1. De samenwerking met KBO en netwerk senioren Limburg rondom bestaanszekerheid is verder vormgegeven en er zijn gezamenlijke actiepunten benoemd.
2. Er zijn Pijlerlezingen georganiseerd en er is gewerkt aan deskundigheidsbevordering van vrijwilligers rondom dit thema binnen de Burgerkrachtacademie.
3. Er zijn initiatieven ontplooid gericht op de extra kwetsbaarheid van ouderen in relatie tot bestaanszekerheid die zichtbaar zijn geworden tijdens de corona pandemie. De best practises die zijn ontstaan tijdens deze periode zijn zichtbaar gemaakt en er is beschreven hoe ze reproduceerbaar zijn. Desgevraagd zijn burgerinitiatieven ondersteund die deze nieuwe activiteiten opzetten.
4. Er zijn initiatieven gestimuleerd waar er sprake is van wederkerigheid tussen initiatieven van/voor jongeren en van/voor ouderen (zie o.a. AE resultaat 4).

Activiteiten:

- Organiseren van Pijlerlezing specifiek over senioren en bestaanszekerheid.
- Ontwikkelen en uitzetten binnen de Burgerkrachtacademie van een module om senioren als vrijwilligers te trainen in het overbrengen van digitale vaardigheden onder hun doelgroepen.
- Samen met jongeren de mogelijkheid onderzoeken van een intergenerationeel project gericht op bestaanszekerheid, waarbij de focus zal liggen op ontwikkelen van een intergenerationele methodiek die vaker toegepast kan worden.

CD: Positieve Gezondheid, doelgroep burgers in een kwetsbare positie

Ambitie:

In 2021 hebben de activiteiten van Burgerkracht Limburg ertoe bijgedragen dat (groepen) burgers versterkt zijn in hun veerkracht en zelfregie. Dit doen we o.a. door het actief uitdragen van het gedachtegoed Positieve Gezondheid in Limburg, door burgers te inspireren om zelf aan de slag te gaan met hun eigen 'Positieve Gezondheid' en de regie te pakken over hun gezondheid en de stappen te zetten die ze willen zetten.

Resultaten:

1. 2000 burgers hebben op een inspirerende wijze kennisgemaakt met het gedachtegoed van Positieve Gezondheid en zijn toegerust om met hun eigen Positieve Gezondheid aan de slag te gaan.
2. Uitbreiding groep ambassadeurs/burgers die het gedachtegoed Positieve Gezondheid actief uitdragen en zich inzetten om individuen en groepen te inspireren en toe te rusten om met het gedachtegoed aan de slag te gaan.
3. Vijf maatschappelijke en burgerorganisaties zijn toegerust om met hun eigen vrijwilligers en achterban aan de slag te gaan om de uitgangspunten van Positieve Gezondheid uit te dragen en toe te passen.
4. 10 burgerinitiatieven zijn ondersteund en gefaciliteerd om vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid de samenredzaamheid te bevorderen in een wijk en/of voor een specifieke doelgroep.
5. Binnen de beweging Limburg Positief Gezond is door Burgerkracht Limburg het perspectief van burgers ingebracht en zijn de beschikbare tools ook toegankelijk gemaakt voor burgers.
6. De regionale samenwerkingsverbanden in Limburg die werken vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid zijn ondersteund bij het vormgeven van het toerusten van burgers in de regio om met Positieve Gezondheid aan de slag te gaan.
7. We hebben in drie wijken het concept Positief gezonde wijk uitgerold en burgers toegerust om als PG-ambassadeur aan de slag te gaan.

Activiteiten:

- Uitzetten van minimaal 50 workshops in diverse varianten, zowel op locatie in kleine groepen, digitaal, als via een escaperoom voor diverse doelgroepen (inclusief senioren).
- Trainen en coachen van netwerktrainers die de workshops begeleiden.
- Digitale workshop (die is ontwikkeld in 2020) uitzetten onder diverse groepen.
- Training ontwikkelen en verzorgen voor diverse maatschappelijke organisaties.
- Samenstellen van een handreiking met daarin initiatieven beschreven vanuit gedachtegoed Positieve Gezondheid.
- Participatie in Beweging Limburg Positief Gezond en bijdragen aan de ontwikkeling en verspreiding van kennis, uitbreiden van het netwerk en inzetten op scholing.
- Samenwerken met partijen als wijkraden, woningcorporaties en gemeenten om samen aan een positief gezonde wijk te werken, ter bevordering van de samenredzaamheid.
- Participatie in diverse samenwerkingsverbanden, programma's en projecten zoals Regiodeal Noord Limburg: 'Huisartsenzorg en Burgerparticipatie' en 'Gezondste regio 2025'; Kerncoalitie Mijnstreeek, PxZorg, Regiodeal Parkstad, CentreCourt Kerkrade, Gezondheidsakkoord, De nieuwe GGZ.

CE: Positieve Gezondheid, doelgroep Jongeren

Ambitie:

We willen samen met jeugd en jongeren werken aan een gezonde toekomst. Het gedachtegoed en gespreksinstrument Positieve Gezondheid zet aan tot denken over hoe het met je gaat. Samen met diverse organisaties, scholen, groepen jongeren en verenigingen gaan we in gesprek over Positieve Gezondheid en verkennen we hoe we het gedachtegoed in kunnen zetten.

Resultaten:

1. 10 jongerenambassadeurs zijn toegerust om het gedachtegoed van Positieve Gezondheid in Limburg uit te dragen en toe te passen op diverse manieren.

2. Op verschillende niveaus (kinderen, jeugd en jongeren) en in verschillende omgevingen (verenigingen, instellingen en onderwijs) zetten we samen met betrokken organisaties en doelgroepen in op het ontwikkelen en uitvoeren van werkwijzen voor het uitdragen van de brede benadering van Positieve Gezondheid, bijvoorbeeld:
 - In vervolg op de activiteit op de middelbare school Porta Mosana, (drie workshops rondom de thema's participatie, armoede en Positieve Gezondheid in samenwerking met jongereninitiatief JUUPU) wordt een werkwijze ontwikkeld voor het toerusten van jongeren om de workshops te begeleiden.
3. Door participatie in projecten rondom jeugd/jongeren en gezond opgroeien (Kansrijke start; Zin in leven; Gezonde basisschool, app Care-Free), en het vorm geven aan jongerenparticipatie is het perspectief van jongeren zelf meegenomen in deze projecten.
4. Er zijn op de doelgroep jongeren toegesneden tools ingezet (zoals een spel Positieve Gezondheid) om het gesprek over (Positieve) Gezondheid aan te gaan op bijeenkomsten / scholen / verenigingen / instellingen.
5. Er zijn, aansluitend bij de behoefte van de doelgroep zelf, diverse pilots gedraaid met jeugd / jongeren m.b.t. het onderwerp Positieve Gezondheid. Deze pilots zijn verwerkt in draaiboeken die overdraagbaar zijn naar andere omgevingen.

Activiteiten:

- Opleiden en toerusten van jongerenambassadeurs Positieve Gezondheid die het gedachtegoed op passende wijze uitdragen.
- Ontwikkelen van een spel en workshop voor scholieren middelbaar onderwijs i.s.m. JUUPU. Een pilot uitzetten en doorontwikkelen.
- Jongerenparticipatie vorm geven in diverse projecten vanuit Positieve Gezondheid.
- Initiëren en ondersteunen van pilots voor en door jongeren.

CF: Positieve Gezondheid, doelgroep Senioren

Ambitie:

In samenwerking met diverse ouderenorganisaties en initiatieven zorgen we ervoor dat het aantal senioren die zich bewust zijn van hun eigen mogelijkheden tot zelfregie en zeggenschap is toegenomen.

Resultaten:

1. In samenwerking met de ouderenverenigingen zoals KBO Limburg en lokale seniorenverenigingen zijn workshops 'Positieve Gezondheid en IK Positief Gezond' en de vervolgworkshop Positieve Gezondheid en Zeggenschap' uitgezet.
2. Vijf burgerinitiatieven gericht op senioren zijn ondersteund en gefaciliteerd om vanuit het gedachtegoed PG de samenredzaamheid te bevorderen in een wijk en/of voor een specifieke doelgroep.

Activiteiten:

- Werving en uitvoeren van 25 workshops die in samenwerking met de KBO Limburg georganiseerd worden.
- In samenwerking met lokale ouderenorganisaties, wijkraden, woningcorporaties en gemeenten burgerinitiatieven ondersteunen en adviseren.
- Binnen de Mijnstreek, in het kader van het het project 'Burgerparticipatie Next level' worden ouderen vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid toegerust om meer eigen regie te pakken in het contact met hun zorgverlener(s). Ontwikkelen van aangepaste workshops Positieve Gezondheid en Zeggenschap.

4. Uitgangspunten

We hanteren drie uitgangspunten die ondersteunend zijn aan onze werkzaamheden en toepasbaar op alle thema's en doelgroepen. Ze helpen ons om de geformuleerde ambities en resultaten op bovenstaande speerpunten te behalen. Het betreft de uitgangspunten 'Innovatie en ontwikkeling', 'Samenwerking' en 'Positieve Gezondheid'.

4.1 Innovatie en ontwikkeling

Nieuwe vraagstukken vragen om een nieuwe aanpak of werkwijze. Daarnaast vragen specifieke doelgroepen andere manieren van contact maken. De doelgroep jongeren is daar een goed voorbeeld van. Om hen te bereiken en samen aan levende thema's te werken, zullen we een andere aanpak en werkwijze moeten hanteren dan we als Burgerkracht Limburg gewend zijn, en moeten we andere communicatiestromen gebruiken die veel meer aansluit bij de jongeren.

Burgerkracht Limburg begeeft zich midden in de samenleving en werkt met veel Limburgers, Limburgse organisaties en ook landelijke organisaties samen. We houden onze ogen en oren open voor nieuwe trends en ontwikkelingen in de samenleving, daar waar het gaat om ontwikkelingen m.b.t. gezondheid (zoals Positieve Gezondheid), armoede en sociale zekerheid en zelfredzaamheid en samenredzaamheid. Tevens bereiken ons van allerlei kanten signalen over wat goed gaat, wat niet goed gaat en wat beter kan. We bevragen onze doelgroepen en samenwerkingspartners actief over diverse onderwerpen en peilen meningen over nieuwe ontwikkelingen.

De ambitie van Burgerkracht Limburg is om een Limburgs kenniscentrum te zijn op het gebied van Burgerparticipatie, Burgerorganisaties en Burgerkracht. Enerzijds om antwoorden en oplossingen te vinden voor wat er niet goed gaat, anderzijds om onderbouwd en naar de laatste ontwikkelingen ons werk te doen en zo alle medewerkers en ketenpartners toe te rusten en te inspireren.

Binnen het kenniscentrum zal er de komende jaren extra focus zijn op:

- kennis over methodieken voor het bereiken van en doorverbonden zijn met doelgroepen en burgers in een kwetsbare positie. Samen met de maatschappelijke organisaties verbonden aan Burgerkracht Limburg, werken we aan het vergroten van die doorverbondenheid. Vanuit onze positieve ervaringen met innovatiesprints jeugd passen we deze methodiek ook op andere doelgroepen toe om verbinding te versterken en nieuwe initiatieven te creëren.
- het ophalen en bundelen van signalen, ervaringen, wensen, behoeften en mogelijke knelpunten van burgers en die onder de aandacht brengen bij relevante partijen om samen naar oplossingen te zoeken.
- het distilleren van actuele vraagstukken rondom Informele zorg (mantelzorg, zelfzorg/zelfhulp en vrijwilligers).

Ondersteunende activiteiten Innovatie en Ontwikkeling:

- We beheren een portfolio van beproefde en nieuwe werkmethodes en maken deze toegankelijk voor belangstellenden/belanghebbenden.
- Wij beheren een breed samengesteld burgerpanel dat wij periodiek bevragen op relevante thema's en om vorderingen te meten. We breiden dit panel in eerste instantie uit naar 2000 deelnemers en daarna naar nog meer deelnemers om differentiatie mogelijk te maken.
- Doorontwikkeling van de Burgerkrachtacademie ter ondersteuning en deskundigheidsbevordering van actieve burgers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.
- Doorontwikkeling van het Steunpunt Initiatieven Limburg.
- Samenwerking met kennis- en onderwijsinstellingen bij het verwerven van nieuwe relevante inzichten.
- Toerusten (op verzoek) van professionals en toekomstige professionals m.b.t. het inzetten van methodieken om burgerparticipatie vorm te geven door middel van

advisering, training, coaching en door verbindingen tot stand te brengen met individuele of georganiseerde groepen burgers.

- Betrekken van burgers en burgerorganisaties die hun ervaringen delen met studenten (toekomstige zorgprofessionals) tijdens gastlessen en bijvoorbeeld de module 'adoptie van een burgerinitiatief'.
- Monitoren van maatschappelijke ontwikkelingen op de voor ons relevante thema's en de verworven inzichten gebruiken in de doorverbinding met doelgroepen (informereren, inspireren). Daartoe participeren we in kennisnetwerken en samenwerkingsverbanden en verwerven we kennis uit vakliteratuur en informatieve (scholings)bijeenkomsten.

4.2 Samenwerking

Samenwerking met maatschappelijke en burgerorganisaties, onderwijsinstellingen en belangenorganisaties is voor Burgerkracht Limburg van essentieel belang om onze doelen te behalen. Burgerkracht Limburg verbindt partijen en brengt ontwikkelde nieuwe mogelijkheden in beeld voor vraagstukken waarvoor dat van meerwaarde kan zijn.

Als verbindende partij zet Burgerkracht Limburg in op het betrekken van (kwetsbare) burgers bij de plannen die relevante partners uit de domeinen welzijn, onderwijs, werk en zorg ontwikkelen voor de nieuwe, post-corona-samenleving.

Doorverbondenheid met de burgers in Limburg

Doordat Burgerkracht Limburg altijd vanuit het perspectief van de burger acteert, is het belangrijk om goed doorverbonden te zijn met diverse burgers in Limburg.

We ontwerpen, ontwikkelen, beproeven en implementeren voortdurend (nieuwe) methodes om doelgroepen te zoeken, vinden en raken. We streven ernaar dat jaarlijks het aantal burgers met verhoogde kwetsbaarheid waarmee we (direct of indirect) zijn doorverbonden, groeit.

Doorverbondenheid met de koepel- en doelgroeporganisaties en maatschappelijke organisaties

De samenwerking met koepel- en doelgroeporganisaties en maatschappelijke organisaties is een belangrijke pijler onder het werk van Burgerkracht Limburg. Zij vertegenwoordigen en/of weerspiegelen groepen burgers in Limburg en bieden hen een stem. Deze organisaties zijn bij uitstek samenwerkingspartners om signalen, wensen, behoeften en knelpunten bij hun achterban te verzamelen. In 2020 is er aan gewerkt om de samenwerking verder vorm te geven en te zoeken naar gezamenlijke activiteiten. De focus voor 2021 zal liggen op het in kaart brengen van wensen, behoeften en knelpunten van hun achterban en gezamenlijk met relevante ketenpartners te zoeken naar oplossingen. Hiervoor is het van belang dat de burgerorganisaties goed doorverbonden zijn met hun achterban. We ondersteunen de burgerorganisaties in deze doorverbinding en waar nodig ontwikkelen we samen met hen nieuwe manieren om hun achterban te bereiken. Daarnaast helpen wij hen om zich te organiseren zodat ze de ambities (van hun achterban) kunnen vaststellen en die eigenstandig of in samenwerking met relevante partners kunnen realiseren.

Vrijwilligers

Vrijwilligers (ook ambassadeurs en participanten genoemd) zijn belangrijke spelers voor het werk van Burgerkracht Limburg; zij zijn actief namens en voor de burgers van Limburg. Voor Burgerkracht Limburg is onontbeerlijk dat vrijwilligers als participanten, ambassadeurs, trainers, workshopleiders bijdragen aan realisatie van onze doelen.

Wij streven ernaar dat zij, meer dan nu, de spil zijn van de activiteiten van Burgerkracht Limburg. De aan Burgerkracht Limburg verbonden (nieuwe en reeds bestaande) vrijwilligers moeten onderdeel zijn van de organisatie en het werk van Burgerkracht Limburg en dat ook zo beleven. Zij moeten ook in de samenwerking met Burgerkracht Limburg meerwaarde zien. Dat moet ertoe leiden dat het aantal aan ons verbonden

vrijwilligers stijgt en dat ze als onderdeel van Burgerkracht Limburg desgevraagd positief aankijken tegen de samenwerking met Burgerkracht Limburg en zich duurzaam en naar tevredenheid inzetten voor de Limburgse samenleving. Dit doen we o.a. door het aanbieden van deskundigheidsbevordering in de Burgerkrachtacademie en het online platform #WijZijnVrijwilligers te implementeren in Limburg.

Samenwerking met ketenpartners

In Limburg zijn tal van (professionele) organisaties, coalities en samenwerkingsverbanden actief die allen werken aan het versterken van de zelfredzaamheid en de vitaliteit van de Limburgers. Met deze ketenpartners werken we samen, zowel formeel als informeel.

Een aantal voorbeelden van deze ketenpartners zijn: Een tegen eenzaamheid, Regiodeals Noord-Limburg en Parkstad, PxZorg, Blauwe Zorg, VKKL, Huis voor de Sport, Huis voor de Kunsten, Zuyd Hogeschool, Fontys Hogeschool, Universiteit Maastricht, Leeratelier Armoede, Kenniswerkplaats Jeugd, Gezondheidsakkoord, Mijnstreekcoalitie, Kredietbank Limburg, Kiek op Limburg, Wij zijn Limburg, Beweging Limburg Positief Gezond, Zorgbelangorganisaties, Gezondste regio Noord-Limburg, enzovoorts.

Ondersteunende activiteiten Samenwerking:

- Wij organiseren (samen met partnerorganisaties) ontmoetingen met groepen burgers (en professionals) over relevante thema's, waarbij de ervaringen van burgers nadrukkelijk een plek krijgen. De ontmoetingen zijn erop gericht burgers te inspireren zelf vervolgstappen te nemen, waarbij we ze kunnen ondersteunen. De gedeelde ervaringen worden vastgelegd en gebruikt in de signalering.
- Wij nodigen burgers met verhoogde kwetsbaarheid uit hun persoonlijke ervaringen op te tekenen via interviews, films, getuigenissen op bijeenkomsten etc. We streven ernaar jaarlijks minimaal 50 nieuwe verhalen te vergaren. Deze brengen we in de signalering in, maar waar mogelijk delen we ze ook met anderen ter inspiratie.
- We organiseren netwerkbijeenkomsten voor onderlinge inspiratie en uitwisseling.

4.3 Positieve Gezondheid

Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid is een belangrijk vertrekpunt. Het helpt de mens in zijn totaliteit te zien en aan te haken bij de werkelijke behoeften van burgers en hen uit te dagen te beslissen wat zij willen veranderen, wat ze daar zelf aan bijdragen en welke ondersteuning ze daarbij nodig hebben. De denkwijze hanteert als definitie van gezondheid: het vermogen om je aan te passen aan veranderingen. Niet kijken naar wat niet kan maar juist naar wat wel mogelijk is en waar de eigen kracht zit. De Limburg-factor kenmerkt zich door het feit dat burgers volgens anderen niet gezond zijn, maar zij daar zelf vaak genuanceerder in staan. De uitdaging is om beide werkelijkheden te verbinden en de 'anderen' genuanceerder naar de behoeften van deze burgers te doen kijken en de burgers te versterken in hun ambitie en het vermogen daar regie op te voeren.

Daarnaast is het gedachtegoed helpend bij knelpunten die vragen om integrale oplossingen. Weg van het hokjes- en domeindenken maar als uitgangspunt voor samenwerking teneinde een positief gezonde provincie te realiseren.

Burgerkracht Limburg hanteert Positieve Gezondheid als grondgedachte voor de organisatie en als uitgangspunt voor haar werkzaamheden, zowel in- als extern.

Samen met een aantal sterke en gemotiveerde partners vormen we de basis voor een netwerk van burgers en professionals dat inspireert tot nieuwe toepassingen, kennis en ervaringen deelt: de Beweging Limburg Positief Gezond. Burgerkracht Limburg participeert daarin, maar faciliteert sinds 2020 ook in praktische zin de beweging die deze verworvenheden wil realiseren.

- We acteren als penvoerder richting provincie Limburg in het gesubsidieerde scholingsplan
- We hosten fysieke organisatie Beweging LPG (standplaats)
- We fungeren als vehikel om formele verplichtingen aan te gaan (coördinator, communicatie, locaties huren, expertise inschakelen)

De beweging Limburg Positief Gezond zet in 2021 in op drie aandachtgebieden:

1. Verbreding en verbinding netwerk van organisaties, zzp'ers en vrijwilligers die actief zijn of worden om met en vanuit het gedachtegoed Positieve Gezondheid te werken;
2. Kennis en expertise verzamelen, initiëren van nieuwe kennis en het verspreiden/delen;
3. Uitrol scholingsplan en doorontwikkeling implementatie Positieve Gezondheid in Limburg.

5. Activiteiten met externe financiering

Door het verwerven van extra financiering is Burgerkracht Limburg in staat om een aantal projecten en activiteiten uit te voeren die bijdragen aan onze doelstelling en de kracht van Burgerkracht Limburg als organisatie.

Individuele Cliëntondersteuning (ICO)

Voor mensen die langdurig afhankelijk zijn van zorg of die het zonder hulp niet meer redden, is zorg geregeld in de Wet langdurige zorg (Wlz), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet.

Als je aangewezen bent op deze zorg en hulp, is het niet altijd duidelijk wat je kunt vragen, wáár je moet zijn en hoe je hulp moet vragen. Soms weet je niet goed te formuleren welke ondersteuning je nodig hebt. Soms spelen vraagverlegenheid, onmacht door laaggeletterdheid of beperkingen een rol.

Genoemde wetten voorzien om die reden in het recht op onafhankelijke ondersteuning (OCO, Wlz en OCO SD (Wmo en Jeugdwet)). Een onafhankelijke cliëntondersteuner helpt mensen, die zorg of ondersteuning nodig hebben, na te gaan waar zij ondersteuning of zorg bij nodig hebben en welke het beste bij hen past. Ook steunt hij hen om de juiste zorg of ondersteuning te krijgen, zoals het doen van een aanvraag. Een OCO biedt dus zelf géén zorg of ondersteuning, maar werkt met iemand toe naar oplossingen die bij hem of haar passen.

Naast OCO is er de externe cliëntvertrouwenspersoon (Cvp) in het kader van de Wet zorg en dwang (Wzd).

Wzd regelt de voorwaarden waaronder onvrijwillige zorg mag worden toegepast, evenals de rechten van mensen met een verstandelijke beperking of een psychogeriatrische aandoening, wanneer zij te maken krijgen met (on)vrijwillige zorg. De Cvp kan ondersteunen en informatie geven bij vragen die er ontstaan rondom onvrijwillige zorg en problemen rond de opname of het verblijf in een zorginstelling.

Binnen het programma 'Wij zien je wel' (Wzjw), dat inzet op de kwaliteit van leven van gezinnen met een kind met zeer ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen (ZEVMB), bieden copiloten praktische ondersteuning aan gezinnen voor een goede kwaliteit van leven voor ieder gezinslid en het gezin als geheel.

Ouders van kinderen met ZEVMB hebben een hele zware zorgtaak. De verantwoordelijkheid voor de complexe zorg rust in veel gevallen 24 uur per dag bij de ouders. De invulling van hun eigen leven (gezinsleven, partnerrelatie en maatschappelijke participatie) wordt hierdoor voor een groot deel bepaald en vaak beperkt.

In 2021 wordt actief ingezet op het verder vormgeven (Cvp Wzd), professionaliseren (OCO) en verdiepen (Wzjw) van individuele cliëntondersteuning.

Burgerparticipatie next level

Al een aantal jaren wordt in de Mijnstreek gewerkt in regionale samenwerkingsverbanden (o.a. MijnZorg en Anders Beter) om de gezondheid van de populatie te vergroten, de kwaliteit van de zorg te verbeteren, de kosten te verlagen en de beleving van de zorgverlener verbeteren (Quadruple Aim). Burgerkracht Limburg heeft binnen deze samenwerkingsverbanden de ambitie geformuleerd om burgerparticipatie naar een next level te brengen: Het inbrengen en benutten van de specifieke ervaringsdeskundigheid van burgers bij beleidsvorming, projecten, onderzoek en kwaliteit van zorg worden vast onderdeel van de werkwijze, zowel in projecten als in de daaruit voortvloeiende dagelijkse praktijk. De werkelijke behoeften van burgers en hun eigen inbreng in het voorkomen en de oplossing van problemen (patiënt empowerment) vormen over de volle breedte vertrekpunten. Daarbij wordt uitgegaan van het gedachtegoed Positieve Gezondheid.

Deze ambitie willen we samen met de partners in de Kerncoalitie Mijnstreek realiseren middels het driejarige project 'Burgerparticipatie next level', gefinancierd door het VEZN-fonds. De gerealiseerde aanpak wordt beschreven en is vervolgens overdraagbaar naar andere regio's. De doelstelling van het project is tweeledig: enerzijds het duurzaam implementeren en toepassen van burgerparticipatie binnen alle geledingen en projecten van de Mijnstreekcoalitie, anderzijds is er een specifieke aanpak ontwikkeld, uitgewerkt en (deels) geïmplementeerd voor toerusting en versterking van burgers om (meer) regie te nemen op de algehele en eigen gezondheid. Door uitvoering van dit project kunnen we extra inzetten op het versterken van de zelfredzaamheid van burgers in een kwetsbare positie.

Onderzoeksprojecten

Burgerkracht Limburg staat voor een Limburg waarin iedereen meetelt en op een eigen manier meedoet. We geloven in de kracht van burgers. Een van de manieren om gezien en gehoord te worden, is het versterken van participatie van burgers in onderzoek, beleidsvorming en/of projecten die gevolgen hebben voor die burgers. Burgerkracht Limburg zet zowel in op het vormgeven van betekenisvolle burgerparticipatie als op het toerusten van andere partijen om burgerparticipatie betekenisvol vorm te geven. We hebben daartoe een aantal instrumenten ontwikkeld zoals de brochures 'Burgerparticipatie in beleidsvorming en/of projecten' en 'Visie en Uitgangspunten cliëntenparticipatie in onderwijs, onderzoek en innovatie'. Daarnaast hebben we vier scenario's beschreven met diverse niveaus van dienstverlening als het gaat om advies rondom burgerparticipatie in onderzoek (wat we wanneer doen).

Inzet uit eigen middelen zit vooral in advisering rondom burgerparticipatie bij onderzoeken en projecten die met onze speerpunten te maken hebben. Voor onderzoeken en projecten die meer vragen dan alleen advisering of onderzoeken en projecten die vooral op zorg zitten of versterken van professionals offeren we de (extra) inzet. We vergaren samen met de kennisinstututen en academische werkplaatsen extra financiering bij landelijke subsidieorganisaties zoals ZonMw en RAAK en daar waar mogelijk om onderzoek te doen of projecten te starten die van betekenis zijn voor de burgers van Limburg.

Voorbeelden van (onderzoeks)projecten:

- Vitale Limburgers;
- LIME;
- Blijf actief thuis (Academische werkplaats ouderenzorg);
- Verbeteren zorgrelatie voor thuiswonende ouderen in kwetsbare positie (in aanvraag);

- Regionaal de toekomst in. Regionale, toekomstbestendige eigen regie-training voor en door mensen met een chronische ziekte (in aanvraag).

Advies en ondersteuning Adviesraden

Naast de algemene ondersteuning van de diverse adviesraden Sociaal Domein, levert Burgerkracht Limburg aan een aantal van deze gremia aanvullende ondersteuning. Die betreft advisering maar ook administratieve ondersteuning.

Jeugdpanel Parkstad

Een bijzondere vorm van een burgeradviesraad is het Jeugdpanel Parkstad. Burgerkracht Limburg voorziet dit orgaan van advies en administratieve ondersteuning.

Versterking ervaringsdeskundigheid 'Armoede' Limburg

"Op weg naar een Mbo-opleiding voor ervaringsdeskundigen Armoede".

Door de overgang van de werkzaamheden van Stichting de Pijler naar Burgerkracht Limburg is gebleken dat er een bedrag resteert waarvoor Burgerkracht-de Pijler een projectplan heeft geschreven. Bij tal van activiteiten van Burgerkracht Limburg wordt gebruik gemaakt van vrijwilligers die ons als ervaringsdeskundige praktisch ondersteunen maar die ook ingezet worden bij onze deskundigheidsbevordering van de achterban van Burgerkracht Limburg, vrijwilligers, cliëntenvertegenwoordigers en een enkele keer professionals. Wij zien nog meer potentieel in de inzet van ervaringsdeskundigen. Ervaringsdeskundigheid als bron van kennis, als dienstverlener en ondersteuner aan burgers die in armoede verkeren. Ervaringsdeskundigheid als volwaardig beroep en betaalde functie.

Begin 2020 is het plan goedgekeurd voor de periode 2020-2021 en zijn we gestart met de ontwikkeling. Door de sluiting van de scholen vanaf maart is er een vertraging opgetreden in de ontwikkeling. Vanaf september 2020 wordt de ontwikkeling weer opgepakt.

We zullen in 2021 verder gaan met:

- een module "Ervaringsdeskundigheid" te ontwikkelen voor studenten van het mbo, van alle niveaus. Na het volgen van deze module ontvangen de deelnemers een certificaat "Ervaringsdeskundige Armoede en Sociale Uitsluiting"
- een keuzedeel "Ervaringsdeskundigheid Armoede en Sociale uitsluiting" te ontwikkelen voor de opleiding Zorg en Welzijn niveau 3.
- een volwaardige mbo-opleiding 'Ervaring Deskundige Armoede en Sociale Uitsluiting op mbo-3-niveau te realiseren in Limburg.

Mantelzorgers in de zorgsector: Who cares?

In de zorgsector combineert één op de vier medewerkers werk en mantelzorg. Onderzoek laat zien dat mantelzorgers een verhoogd risico hebben op langdurig ziekteverzuim. Uitvallen van de mantelzorger heeft impact op de mantelzorger zelf, maar ook op de persoon waar hij of zij mantelzorger voor is. Aandacht voor de combinatie van mantelzorg en werk is van groot belang om duurzame inzetbaarheid van medewerkers in de zorg te bevorderen.

Dit project heeft als doel het implementeren, verankeren en verspreiden van het vierstappenplan voor mantelzorgvriendelijk beleid ten behoeve van het verbeteren van de bespreekbaarheid, steun en duurzame inzetbaarheid van medewerkers in de zorgsector met mantelzorgtaken. Het draagt bij aan de samenredzaamheid van burgers in een kwetsbare positie.

6. Bedrijfsvoering

Organisatie

In 2020 zijn wijzigingen aangebracht in de organisatiestructuur. Die zijn ook doorvertaald naar delegatie van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Vanaf

2021 zal dit ook landen in een systeem van interne budgettering en verantwoording, ondersteund door de applicatie Acountview.

De nieuwe structuur en de activiteiten in het werkplan nopen ook tot een herijking op inzet van de bestaande human resources. Binnen de afdeling bedrijfsvoering zal verdere verfijning van de functie procesondersteuner gestalte krijgen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de werkzaamheden en activiteiten inherent aan de uitvoering van taken in het frontoffice, de ondersteuning van het management en projectmanagers en overige taken.

Opbrengsten projecten

Herijking en herinrichting van de administratieve organisatie rondom de facturering van de opbrengsten moeten de volledigheid, tijdigheid en juistheid alsmede een adequate ondersteuning bij offertetrajecten borgen.

Algemene voorwaarden/inkoopbeleid

De algemene voorwaarden inkoopbeleid worden herijkt. Ze worden in 2021 gedeponereerd bij de KvK en toegepast bij het inkopen van producten en diensten.

ICT en telefonie

De coronatijd heeft eens te meer het belang van een adequaat opererende ICT-infrastructuur aangetoond. Er worden hogere eisen gesteld aan de performance en beschikbaarheid van digitale tools om elkaar te ontmoeten en met elkaar te kunnen samenwerken, anders dan fysieke ontmoetingen. Deze eisen vormen onderdeel van aanbestedingen bij aflopende beheerovereenkomsten. Voor zover deze processen niet in 2020 worden afgerond, worden ze in 2021 voortgezet.

Kwaliteitsbeleid

Eind 2019 is een nieuw kwaliteitsplan voor de periode 2020-2022 opgesteld en zijn de kwaliteitsthema's in de organisatie opnieuw benoemd:

- Effectiviteit samenwerking, sturing, kennisdeling;
- Kwaliteitsbewustzijn - doe ik de goede dingen en doe ik de dingen goed;
- Impact - denken en meten.

Aan de hand van de externe audit en later het Medewerkersonderzoek zijn uitdagingen geformuleerd waarin deze thema's terugkomen:

- samenhangend beleid en ondersteunende organisatiestructuur;
- positionering Raad van Aangeslotenen en vrijwilligersbeleid;
- kennisdelen;
- kwaliteitshandelen en impactgericht werken;
- organisatiecultuur ondersteunend aan doelstelling.

In 2020 zijn we aan de slag gegaan met genoemde uitdagingen en wordt de ingezette lijn voortgezet in 2021. Een extra focus zal liggen op het vergroten van het impactgericht werken (en denken).

Het impactgericht werken levert voor Burgerkracht Limburg op dat we de impact van onze activiteiten op onze doelgroepen vergroten en dat we veel meer inzicht krijgen in de effectiviteit van onze aanpak en dat dus ook beter kunnen laten zien. O.a. door het vertalen van de in dit werkplan genoemde resultaten en activiteiten in concrete plannen van aanpak, het continu toepassen van de PDCA-cirkel en het meten van de impact vergroten we het impactgericht werken en denken.

Conform het kwaliteitsplan zal het kwaliteitsteam de voortgang van alle verbeterplannen monitoren en evalueren en toetsen of we (blijven) voldoen aan ons kwaliteitskader.

Klachtafhandeling

Klachtafhandeling is eveneens een relevant onderdeel van het kwaliteitsbeleid van Burgerkracht Limburg. In 2020 zijn de onderliggende processen en communicatie rond dit thema vernieuwd en is de vacante functie vertrouwenspersoon opnieuw ingevuld. Zo er eind 2020 nog details van de vernieuwde aanpak gerealiseerd moeten worden, zal dat in 2021 gebeuren.

Communicatie

In 2021 zal het in 2020 geformuleerd en vastgesteld strategisch communicatiebeleid verder ten uitvoer worden gebracht. Hoofddoel daarin is het zichtbaar maken en houden van Burgerkracht Limburg. Onderdeel daarvan vormt o.a. de ondersteuning van burgerorganisaties om hun zichtbaarheid te vergroten.

Het communicatieteam van Burgerkracht Limburg zal daarnaast de communicatie-ondersteuning in activiteiten en projecten versterken om het rendement van de inspanningen te verhogen.

HRM

In 2020 is een nieuwe HR-strategie tot stand gekomen. In 2021 zal worden ingezet op de verdere uitwerking en implementatie van de in de HR-strategie benoemde thema's. Met name de thema's organisatiecultuur, persoonlijke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid zullen centraal staan.

Met betrekking tot het thema organisatiecultuur zal het met name gaan om het realiseren van een cultuur waarin samenwerking en communicatie (meer) centraal staan. De medewerkers vervullen hierin een sleutelrol.

Met betrekking tot de thema's persoonlijke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid gaat het met name om de ontwikkeling van bepaalde kwaliteiten en competenties, teamsamenstelling, bevorderen van instroom-doorstroom-uitstroom, en vitaliteit en gezondheid van medewerkers.

Arbeidsvoorwaarden

De arbeidsvoorwaarden zullen in 2021 aangepast moeten worden aan de gewijzigde omstandigheden waaronder medewerkers hun werkzaamheden verrichten. Er zal een balans gezocht moeten worden tussen het thuiswerken en het werken op locatie. In afstemming met de OR zullen de vergoedingen woon-werkverkeer en thuiswerken herijkt worden. Bovendien expireert de Cao per 1 juli 2021. Naar verwachting zal de facilitering van thuiswerk ook inzet worden van de onderhandelingen.

Arbeidsomstandigheden

In 2021 zal uitvoering worden gegeven aan het plan van aanpak voortvloeiende uit de risico-inventarisatie (2020) en de daarin gedane aanbeveling tot optimalisatie van de veiligheid en werkomstandigheden van de medewerkers en van de bezoekers van de locatie.

Verzuimbegeleiding

Samen met de arbodienst zal in 2021 invulling worden gegeven aan de ondersteuning van de leidinggevenden m.b.t. hun rol in het kader van de verzuimbegeleiding, mede door de inrichting van heldere en transparante procedures en administratieve processen.